

УДК. 636.223.033
ББК. 46.0 – 6

Колісник О.І., кандидат с-г. наук
e-mail: agro_svitnok@ukr.net
Прудніков В.Г., доктор с-г. наук, професор
Боднарчук І.М., асистент
Харківська державна зооветеринарна академія

ДИНАМІКА М'ЯСНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ ТЕЛИЦЬ АБЕРДИН-АНГУСЬКОЇ ПОРОДИ РІЗНОГО ПОХОДЖЕННЯ

Наведено результати досліджень динаміки м'ясної продуктивності телиць абердин-ангуської породи британського та вітчизняного походження в умовах цілорічного вигульового утримання без застосування приміщень. Встановлена висока м'ясна продуктивність обох порід, в даних умовах з перевагою абердин-ангуської худоби вітчизняного походження.

Отримані додаткові дані стосовно напряму удосконалення абердин-ангуської породи та зроблено висновок щодо доцільності створення вітчизняної ангуської м'ясної породи з високими адаптаційними і продуктивними показниками.

Ключові слова: абердин-ангуська порода, походження, телиці, м'ясна продуктивність, забійні показники, забійна маса, забійний вихід, туша

Постановка проблеми. Наповнення продовольчого ринку високоякісною вітчизняною яловичиною є однією з першочергових і актуальних питань агропромислового комплексу України. Як показує світова практика найефективнішим заходом вирішення цієї проблеми є розвиток галузі м'ясного скотарства. Аналіз сучасного її стану свідчить, що як галузь вона створена за останні 20-25 років. При цьому створений вітчизняний генофонд м'ясних порід світового рівня (українська м'ясна, волинська м'ясна, поліська м'ясна). Використовуються імпортні породи (абердин-ангуська, шароле, герефорд, лімузин, світла аквітанська).

Поряд з формуванням породного генофонду, розроблені та впроваджені енерго – та ресурсоощадні технології ведення галузі. Але, не дивлячись на це галузь м'ясного скотарства перебуває в кризовому стані. Причин багато, але основними є – відсутність потужних підприємств; низький рівень рентабельності виробництва яловичини; невідпрацьований механізм рівня закупівельних цінб, слабка державна підтримка виробництва яловичини тощо.

Слід зазначити, що для розвитку цієї галузі розроблені програми державного рівня, але з різних причин і в першу чергу складної економічної ситуації вони на сьогодні малоефективні.

Зараз вкрай необхідно нарощувати поголів'я худоби, покращувати його продуктивні і технологічні якості. Найбільш чисельною м'ясною породою в Україні є абердин-ангуська в основному британського, канадського та американського походження. Поряд з цим створюються ангуси вітчизняного походження. Тому доцільним і актуальним є питання вивчення м'ясної продуктивності маточного поголів'я абердин-ангуської худоби різного походження, з метою її подальшого удосконалення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження вітчизняних вчених протягом останніх років були спрямовані на оцінку м'ясної продуктивності бугайців абердин-ангуської породи різного походження і віку [1-4]. Худобу вирощували і оцінювали при різних технологіях – в умовах пасовищного, стійлово-вигульового і цілорічно-вигульового

утримання без застосування приміщень. Аналіз результатів досліджень свідчить, що рівень м'ясної продуктивності бугайців прямо-пропорційно залежить як від технології в умовах якої вони вирощувались, так і від походження.

Щодо вікової динаміки м'ясної продуктивності то вона також відповідно змінювалась загальноприйнятими закономірностями.

Виділення невіршених раніше частин загальної проблеми котрим присвячується означена стаття. Вперше проведені дослідження оцінки м'ясної продуктивності в динаміці на телицях абердин-ангуської породи британського та вітчизняного походження вирощених в умовах цілорічного вигульного утримання без застосування приміщень.

Мета досліджень. Метою досліджень стало порівняльне вивчення м'ясної продуктивності, в динаміці, телиць абердин-ангуської породи британського і вітчизняного походження в умовах цілорічно – вигульного утримання без застосування приміщень Сходу України.

Об'єкти та методика досліджень. Для вивчення м'ясної продуктивності телиць абердин-ангуської породи, в умовах АФ «Агро-Новоселівка-2009» Нововодолазького району Харківської області, були сформовані дві групи телиць по 10 голів в кожній (I – британського походження, II – вітчизняного походження). Комплектування груп було здійснено у восьмимісячному віці, після відлучення. Худоба утримувалась цілорічно вигульно – влітку на пасовищі, а взимку – на вигульно кормових майданчиках без застосування приміщень. Рівень годівлі телиць всіх піддослідних груп був однаковий і становив – 2,0-2,2 к.од. на 100 кг живої маси. Нормування годівлі велось відповідно деталізованих норм. Вивчення забійних показників проводилось шляхом контрольного забою телиць по три голови із кожної групи у віці 15 і 18 місяців за методикою ВНДІМС. За результатами забою визначали передзабійну живу масу, масу парної туші, масу внутрішнього жиру, вихід туші та забійний вихід. Біометричну обробку проводили за методикою М.О. Плохинського [5]

Основні результати досліджень. Як свідчать багаточисельні дослідження [1-4, 6], м'ясної продуктивності тварин за життя судять по їх екстер'єру та живій масі, однак прижиттєве визначення м'ясних якостей не дає об'єктивної оцінки м'ясної продуктивності. Враховуючи вищевикладене, було проведено вивчення забійних показників (маса туші, забійна маса, забійний вихід, маса та вихід жиру – сирцю) телиць у віці 15-ти та 18-ти місячному віці. Результати забою наведені в таблицях 1 та 2.

Таблиця 1

Забійні показники телиць абердин-ангуської породи різного походження у віці 15 місяців

Показники	Група (походження)	
	I – британського походження	II – вітчизняного походження
Передзабійна жива маса, кг	328 ± 5,82	390 ± 6,28
Маса парної туші, кг	181,1 ± 3,24	221,1 ± 3,34
Вихід туші, %	55,2 ± 2,60	56,7 ± 3,32
Маса внутрішнього жиру-сирцю, кг	11,2 ± 0,32	10,1 ± 0,28
Вихід жиру-сирцю, %	3,4 ± 0,08	2,6 ± 0,05
Забійна маса, кг	192,3 ± 3,2	231,2 ± 2,25
Забійний вихід, %	58,6 ± 0,72	59,3 ± 0,33

Результати контрольного забою телиць у 15-ти місячному віці показали, що туші тварин створюваної української ангуської породи були більш повном'ясними з меншим вмістом жиру – сирцю Так за масою парної туші перевага на їх користь становила 40 кг

(18,1%), за забійною масою – 38,9 кг (16,8%). Натомість туші телиць британського походження відрізнялись більшою масою та виходом внутрішнього жиру-сирцю на 1,1 кг та 0,8% відповідно. Забійний вихід становив I групи – 58,6%, II групи – 59,3%.

Таблиця 2

Забійні показники телиць абердин-ангуської породи різного походження у віці 18 місяців.

Показники	Група (походження)	
	I – британського походження	II – вітчизняного походження
Передзабійна жива маса, кг	395 ± 5,24	460 ± 4,14
Маса парної туші, кг	220,4 ± 3,23	263,1 ± 3,42
Вихід туші, %	55,8 ± 2,41	57,2 ± 1,54
Маса внутрішнього жиру-сирцю, кг	16,5 ± 1,23	14,2 ± 0,82
Вихід жиру-сирцю, %	4,2 ± 0,05	3,1 ± 0,04
Забійна маса, кг	236,9 ± 4,36	277,3 ± 3,28
Забійний вихід, %	59,9 ± 0,68	60,2 ± 0,54

Дослідження порівняльного аналізу забійних показників телиць у 18-ти місячному віці підтвердили високу м'ясну продуктивність тварин обох груп. Але кращими забійними показниками відрізнялися туші телиць вітчизняного походження. Так за масою туші вони переважали аналогів на 42,7 кг (16,2%), забійною масою на 40,4 кг (14,6%). Вихід туші та забійний вихід в тушах телиць II групи також був більшим на 1,4% та 0,3% відповідно.

Висновки і перспективи подальших наукових досліджень. Вирощування телиць абердин-ангуської породи з цілорічним вигульним утриманням без використання приміщень (влітку на пасовищі, а взимку – на вигульно – годівельних майданчиках) забезпечує високу м'ясну продуктивність в динаміці, з значною перевагою худоби вітчизняного походження. Результати досліджень дозволяють скорегувати методи подальшого удосконалення породи в напрямку створення вітчизняної ангуської м'ясної породи.

Список використаної літератури

1. Тимченко О.Г. М'ясне скотарство / О.Г. Тимченко., М.В. Зубець., Ю.С. Козир // Київ.: Урожай, 1991. – 192 с.
2. Доротюк Е.М. М'ясне скотарство –джерело високоякісної яловичини та шкіряної сировини / Е. М. Доротюк // Харків. Видав. ЗАТ «Тираж – 51». – 2006. – 320 с.
3. Колісник О.І. Особливості технології м'ясного скотарства в умовах ринкової економіки у східному регіоні України / О.І. Колісник // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць Харківської державної зооветеринарної академії. – 2013. – вип. 26., – Ч. 1. – с. 10-15.
4. Шкурин Г.Т. Забійні якості великої рогатої худоби. / Г.Т. Шкурин, О.Г. Тимченко, Ю.В. Вдовиченко // – К.: Аграрна наука, 2002. – 50 с.
5. Плохинский Н.А. Руководство по биометрии для зоотехников / Н.А. Плохинский. – М.: Колос, 1969. – 256 с.
6. Козирь В. Вікова динаміка виходу продуктів забою абердин-ангуської худоби. / В. Козирь // Тваринництво України. – 2015. – вип. 1-2. – с. 9-15.

References

1. Timchenko O.G. M'yasne skotarstvo / O.G. Timchenko., M.V. Zubec', YU.S. Kozir // Київ.: Urozhaj, 1991. – 192 s.

2. Dorotyuk E.M. Myasne skotarstvo – dzherelo visokoyakisnoi yalovichini ta shkirvanoї sirovini / E.M Dorotyuk // Harkiv. Vidav.ZAT «Tirazh – 51». – 2006. – 320 s.
3. Kolisnik O.I. Osoblivosti tekhnologii myasnogo skotarstva v umovah rinkovoї ekonomiki u skhidnomu regioni Ukraїni / O.I.Kolisnik // Problemi zooinzhenerii ta veterinarnoi medicini: zb. nauk. prac' Harkivs'koї derzhavnoi zooveterinarnoi akademii. – 2013. – vip. 26., CH. 1. – s. 10-15.
4. Shkurin G. T. Zabijni yakosti velikoї rogatoї hudobi / G.T. SHkurin, O.G. Timchenko, YU.V. Vdovichenko //.– K.: Agrarna nauka, 2002. – 50 s.
5. Plohinskij N.A. Rukovodstvo po biometrii dlya zootekhnikov. / N.A. Plohinskij. — M.: Kolos, 1969. — 256 s
6. Kozir' V. Vikova dinamika virodu produktiv zaboyu aberdin-angus'koї hudobi. / V. Kozir' // Tvarinnictvo Ukraїni. – 2015. – vip. 1-2. – s. 9-15.

УДК. 636.223.033

ББК. 46.0 – 6

Колесник А. И., кандидат с.-х. наук

e-mail: agro_svitanok@ukr.net

Прудников В. Г., доктор с.-г. наук, профессор

Боднарчук И. Н., ассистент

Харьковская государственная зооветеринарная академия

ДИНАМИКА МЯСНОЙ ПРОДУКТИВНОСТИ ТЕЛОК АБЕРДИН-АНГУССКОЙ ПОРОДИ РАЗНОГО ПРОИСХОЖДЕНИЯ

Приведены результаты исследований динамики мясной продуктивности телок абердин-ангусской породы британского и отечественного происхождения в условиях круглогодичного выгульного содержания без использования помещений. Установлена высокая мясная продуктивность обеих пород, в данных условиях с преимуществом абердин-ангусских животных отечественного происхождения.

Получены дополнительные данные касательно направления усовершенствования абердин-ангусской породы и разработаны выводы о целесообразности создания отечественной ангусской мясной породы с высокими адаптационными и продуктивными показателями.

Ключевые слова: абердин-ангусская порода, происхождение, телки, мясная продуктивность, убойные показатели, убойная масса, убойный выход, туша

UCC 636.223.033
ВБК 46.0 – 6

Kolisnyk O.I., candidate of agricultural sciences

e-mail: agro_svitanok@ukr.net

Prudnikov V.G., doctor of agricultural, professor

Bodnarchuk I.M., assistant

Kharkiv State Zooveterinary Academy

MEAT PRODUCTIVITY DYNAMICS OF ABERDEEN ANGUS HEIFERS OF VARIOUS ORIGINS

The results of meat productivity dynamics of Aberdeen Angus heifers of British and native origins in the conditions of year-round out-door keeping and without keeping them in the animal buildings have been presented in the article. High meat productivity has been defined in both breeds kept in the above mentioned conditions with the predominance of Aberdeen Angus breed of native origin. The additional data according to the improvement of Aberdeen Angus breed have been found out and there has been also made a conclusion on the sufficiency of native meat breed creating with the high adaptive and productive indices.

Keywords: Aberdeen Angus breed, origin, heifers, meat productivity, slaughter indices, slaughter weight, slaughter yield, carcass

*Рецензент: Польовий Л.В., доктор с.-г. наук, професор
Вінницький національний аграрний університет*